

Pedagogisch beleidsplan

Kleinschalige kinderopvang Kyra

Locatie Vliervelden

September 2022, Versie 1.3

Waar wij voor staan...

de eigenheid van elk kind tot zijn recht te laten komen.

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kleinschalige kinderopvang Kyra locatie Vliervelden.

Het beschrijven van het pedagogisch beleid maakt het pedagogisch handelen voor alle betrokkenen inzichtelijk en het versterkt de professionaliteit. Het geeft kaders aan het concrete handelen in de praktijk. Onze antroposofische zienswijze vindt u hierin terug en is ook uitgebreid beschreven in het boek "Caleidoscoop van een levende pedagogie" van Hanne Looij. Aan dit handboek hebben wij als leidsters van Kyra meegewerkt. Onze intentie is om op deze manier te werken.

Dit pedagogisch beleidsplan beschrijft de pedagogische uitgangspunten. Het geeft ons als leidsters richting en houvast bij ons werk, het biedt ouders en andere betrokkenen inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt. Voor de praktische beschrijving van hoe we bij Kyra vormgeven aan de groepssamenstelling, groepsgrootte, leidster – kind –ratio, stamgroep en gebruik van de ruimtes verwijzen we naar het praktisch beleidsplan. Tevens staan daarin de competenties nader beschreven.

Doelstelling

Kleinschalige kinderopvang Kyra heeft als doel het bieden van opvang die zo dicht mogelijk aansluit bij de situatie thuis. De opvang is klein en knus en biedt professionele begeleiding aan kinderen van 0-4 jaar. De ontwikkeling van de kinderen wordt daarbij door de ervaren pedagogisch medewerkers begeleid en gestimuleerd. Continuïteit voor het kind is daarbij heel belangrijk.

Bij Kinderopvang Kyra geven we in een huiselijke omgeving een aandachtige, professionele verzorging. Zo ontstaat er een veilige en warme sfeer waarin het kind zich op zijn eigen wijze en in zijn eigen tempo optimaal kan ontwikkelen. We leveren een bijdrage aan een gezonde ontwikkeling door liefdevolle aandacht te schenken aan het kind en ook aan de hem omringende wereld. De individualiteit van het kind is belangrijk; pas als het kind zich veilig voelt, kan het zichzelf ontplooien en zijn eigenheid laten zien. Daarom heeft een veilig leefklimaat onze onverdeelde aandacht.

Net als in het eigen gezin spelen de kinderen binnenshuis en in de tuin, maken dagelijks een wandeling, hebben plekjes voor slaap en rust, helpen met huishoudelijke werkjes, vieren feest op bijzondere dagen, genieten van verhaaltjes en liedjes. De kinderopvang vormt een aanvulling op de opvoeding thuis.

Op de locatie Vliervelden hebben twee kleinschalige, verticale groepen. Wij hebben er bij de opening voor gekozen om te starten met 1 groep van maximaal 10 kinderen. Op deze wijze hebben wij voldoende aandacht en tijd genomen om het personeel rustig in te werken en de kinderen en ouders te leren kennen.

Per januari 2022 hebben wij twee groepen op de Vliervelden met maximaal 10 kinderen per groep.

De groepsruimte

Bij binnenkomst bij Kyra kom je in de gang. Deze doet huiselijk en gemoedelijk aan door de open keuken. Aan de linkerkant bevindt zich de eerste groepsruimte.

De ruimte is voorzien van ramen en heeft doordoor een fijne lichtinval op de groep.

Het uitzicht is op de Kyra- tuin en de grote koeienstal. Het geeft een duidelijk gevoel en sfeer van op de boerderij zijn.

Er zijn twee groepsruimtes bij Kyra Vliervelden. Beide groepsruimtes hebben een L vorm. In de ruimte is een speciaal hoekje voor de baby's door middel van een grondbox. Op deze manier krijgen de peuters alle gelegenheid om lekker te bewegen en spelen en kunnen we de allerkleinsten de rust bieden die zij nodig hebben.

In de beide ruimte hebben wij een commode en een verschoonplek. Op deze wijze kunnen wij de kinderen op de groep verschonen en ons houden aan het 4-ogen principe.

Ook de inrichting van deze ruimte is afgestemd op de kinderen. Aan de ene kant zal de inrichting van de ruimte de kinderen een geborgen en veilig gevoel geven en aan de andere kant moeten de kinderen zich er ook kunnen ontplooien en uitgedaagd voelen om ontdekkingen te doen.

Het kleine kind is nog heel open en ontvankelijk voor zijn omgeving; het kan zich nog niet afsluiten voor indrukken uit die omgeving. Alles wat er gebeurt, neemt het via de zintuigen in zich op. De groepsruimte is dan ook ingericht met rustige, zachte kleuren. Het baby gedeelte met de grondbox is zo ingericht dat de baby's een veilige en rustige plek hebben waar ze kunnen liggen, rollen en de eerste ontdekkingen kunnen doen. Voor de dreumesen is er wat eenvoudig speelgoed, zoals ballen, poppen, blokken, een speelhuisje en een kast met boeken geschikt voor kinderen van deze leeftijd.

Het peuter gedeelte van de ruimte is zo ingericht dat deze uitnodigt tot spelen. Er is een keuken-poppenhoek, een bouw hoek, er is ruimte om te bewegen, een bank om uit te rusten of boekjes te lezen. Omdat we het meebewegen met het ritme van het jaar belangrijk vinden is er een jaartafel waarop we het seizoen uitbeelden. De kinderen kunnen daarop hun zelf gevonden spullen (bloemetjes, kastanjes, stenen) van buiten kwijt. Voor de inrichting en het speelgoed kiezen we zoveel mogelijk natuurlijke materialen, zoals hout, riet, zijde, wol en katoen. In dit peuter-deel is er meer gedetailleerd spel materiaal, zoals de grotere poppen, poppenkleertjes, kleine keukenspullen voor de oudste kinderen.

In de ruimte staat een grote eettafel waar we de maaltijd met elkaar delen. De kinderen hebben trip-trapstoelen, zodat ze op de juiste hoogte aan tafel zitten.

De slaapkamer

Er zijn twee kleine slaapkamertjes bij Kyra Vliervelden. De slaapkamers grenzen aan de groepsruimte. Vanuit de groepsruimte kun je zo de slaapkamers in lopen.

We vinden het bij Kyra belangrijk dat de baby's hun eigen slaapritme kunnen volgen.

Elk kind slaapt steeds in een vast bedje. De dekens zijn van wol of katoen en zitten in een katoenen hoes. Het bieden van omhulling en veiligheid is belangrijk, daarom slapen alle kinderen in een dunne katoenen slaapzak.

De slaapkamertjes zijn in een zachte roze kleur, zodat er zo min mogelijk zintuigindrukken zijn en de kinderen de overgang naar het slapen goed kunnen maken.

We blijven als pedagogisch medewerker indien nodig bij de kinderen zitten tot ze slapen, soms gaan kinderen gemakkelijker slapen als we weggaan.

In de slaapkamers staat bovendien een babyfoon met camera, zodat we weten wanneer een kind wakker wordt.

Samen met de ouders bespreken we op welke tijd(en) en hoe lang een kind slaap nodig heeft. De oudste kinderen mogen tussen de middag even rusten met een boekje op een bankje in de groepsruimte.

Er is een goed en nieuw ventilatiesysteem aanwezig in het gebouw.

De slaapkamertjes zelf hebben geen ramen. Tijdens het buitenspelen doen wij de deuren van de slaapkamertjes open en zetten wij de ramen op de groepsruimtes open zodat er nieuwe verse lucht naar binnen kan in de ruimtes.

De pedagogisch medewerker

Op de dagen dat er 8 kinderen per groep aanwezig zijn staan er twee pedagogisch medewerkers per groep.

Op de dagen dat er 10 kindje op de groep staan is er een groepshulp aanwezig of een derde pedagogisch medewerker.

Op de dagen dat er minder kinderen aanwezig zijn, dat wil zeggen 6 peuters vanaf 2 jaar, of 5 kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar, is er 1 beroepskracht aanwezig. Als er van de 6 kinderen een of twee baby's zijn onder de 9 maanden, dan zijn er altijd twee beroepskrachten aanwezig.

Alle pedagogisch medewerkers zijn vaste beroepskrachten en in het bezit van een diploma dat voldoet aan de CAO Kinderopvang. Tevens hebben allen een geregistreerd bewijs van "goed gedrag" en zijn alle medewerkers EHBO en BHV getraind in april 2022. Het streven is om zoveel mogelijk te werken met een vaste pedagogisch medewerker per dag om zo een sfeer te scheppen waarbij de kinderen zich veilig en geborgen voelen en het kind zich veilig kan hechten. Een peuter heeft niet meer 4 vaste pedagogisch medewerkers. De vaste pedagogisch medewerkers zijn er van 's morgens vroeg tot het kind naar huis gaat. Baby's hebben 2 vaste pedagogisch medewerkers.

De pedagogisch medewerker en kinderen kunnen elkaar goed leren kennen en vertrouwd met elkaar raken. De pedagogisch medewerker heeft een open liefdevolle houding en zorgt dat het kind de eigen ontwikkeling kan doormaken.

De opvang is niet bedoeld als vervanging van de thuissituatie, maar moet worden gezien als een goede aanvulling hierop. We hebben een voorbeeldfunctie naar de kinderen toe. Het gedrag van volwassenen heeft nu eenmaal grote invloed op het gedrag van kinderen.

In het praktisch beleidsplan hebben wij het beleid ten aanzien van de stamgroep, de pedagogisch medewerker/kind- ratio en het gebruik van de groepsruimtes nader uitgewerkt.

De ontwikkeling van kinderen en de houding van de pedagogisch medewerker

De eigenheid van elk kind tot zijn recht te laten komen

Een kind ontwikkelt zich in wisselwerking met zijn omgeving. Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Voor een goede ontwikkeling van een kind is de houding van de pedagogisch medewerker van wezenlijk belang. Deze dient gericht te zijn op een liefdevol en aandachtig begeleiden van de groep en van het individuele kind, zodat de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en ontplooiën. De (pedagogische) relatie die de pedagogisch medewerker heeft dient, naast affectief en respectvol, bewust van eigen waarden en normen te zijn.

De relatie met de pedagogisch medewerker moet het kind een gevoel van veiligheid, geborgenheid en vertrouwen geven, zodat het kind de omgeving durft te ontdekken en onderzoeken.

Al spelend leert het kind de "grote mensenwereld" ontdekken. Het kind ontwikkelt zich in belangrijke mate zelf, maar heeft daar ook hulp en sturing bij nodig.

Het belangrijkste dat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is vertrouwen, in zichzelf en in anderen. Dan pas zullen zij nieuwe dingen uitproberen en volhouden als het niet direct lukt. Voorop staat dat het kind mag zijn zoals het is; dat er respect is voor de eigenheid van ieder kind.

Een gevoel van zelfvertrouwen draagt bij tot een positief zelfbeeld. In de praktijk betekent dit dat we altijd reageren op een vraag van het kind. Goed inspelen op het gedrag van een kind betekent echter niet dat je altijd maar doet wat hij wil of waar hij om vraagt, maar wel dat je laat merken dat je de vraag of zijn bedoeling begrepen hebt en het kind serieus neemt. Hierbij is het van belang dat we naar het kind benoemen wat er lukt, zonder de nadruk te leggen op de prestatie. We geven zeker kleine complimentjes maar prijzen het kind niet de hemel in, we willen niet dat het kind afhankelijk wordt van onze beloning. Dit laatste staat zijn autonomie in de weg. Dit houdt ook in dat de pedagogisch medewerker snel en adequaat reageert op de signalen van het kind en daarbij het kind de ruimte geeft voor eigen activiteiten.

Signaleren en mentorschap

Kinderen ontwikkelen zich snel, vooral in de eerste paar jaren van hun leven. Kinderen zijn ook kwetsbaar en afhankelijk van de volwassenen om zich heen voor hun liefdevolle verzorging en opvoeding. Als kinderen niet lekker in hun vel zitten, of hun ontwikkeling verloopt niet optimaal, is dat reden voor zorg. Onze kinderopvang is een belangrijke plek om deze signalen van kinderen op te vangen en te bespreken met ouders. Wij kunnen ouders en kinderen indien nodig begeleiden naar passende ondersteuning.

Om de ontwikkeling van de kinderen goed te begeleiden en te volgen en de communicatie daarover naar de ouders optimaal te laten verlopen, heeft elk kind bij Kyra een 'mentor'. De mentor is de vaste pedagogisch medewerker waarmee het kind het meeste te maken krijgt op de dagen dat het bij Kyra is. Deze mentor volgt voor dit kind in het bijzonder zijn ontwikkeling en legt deze vast in een kinddossier. Dit kinddossier bestaat uit de ingevulde 'kijkwijzer' (voor kinderen vanaf 1,5 jaar), observaties, en verslagen van de oudergesprekken. De taak van de mentor is niet alleen om het kind te volgen in zijn ontwikkeling en daarover verslag te leggen, maar ook om daarover op verschillende momenten te communiceren naar de ouders.

De zorg rond een kind kan ook meer specifiek zijn; als we een vermoeden hebben van kindermishandeling of misbruik handelen wij volgens de meldcode kindermishandeling.

In het praktisch beleidsplan hebben we de afspraken met betrekking tot het mentorschap, communicatie naar de ouders en de samenwerking binnen het team nader uitgewerkt.

Professionalisering – VVE training

VVE – voor- en vroegschoolse educatie is bedoeld voor jonge kinderen van ca 2 tot 6 jaar met een taalachterstand, maar besteedt ook aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen.

In het kader van de ontwikkeling van de aan onze zorg toevertrouwde kinderen wilden wij als kinderdagverblijf met antroposofische grondslag graag ook kennis maken met een van de VVE- programma's; wij hebben gezocht naar het VVE-programma dat het meest in harmonie is met ons pedagogisch beleid.

Stichting Noach te Maastricht heeft met de samensteller van het integrale VVE programma Speelplezier een erkende VVE-methode vanuit de antroposofische achtergrond

ontwikkeld. Tevens is intussen een opleider gecertificeerd die landelijk trainingen kan geven in de Speelplezier antroversie.

Elke dag staat in de ochtend-kring een maand lang een interactief vve-verhaaltje centraal. De ouders krijgen dit verhaaltje ook te horen via de speciale speak app waar wij de mooie Kyra bezigheden delen met de ouders.

In de kinddossiers verzamelen we de observaties en de kijkwijzers die we invullen voor de kinderen. Deze kijkwijzers zijn gekoppeld aan een zogenaamd toetsingskader; ontwikkeld door stichting Noach en behorende bij de VVE-training. We hebben dit volgsysteem aangepast aan onze organisatie en wensen.

Deskundigheidsbevordering

Bij Kyra willen wij een lerende organisatie blijven, door deel te nemen aan thema-dagen en relevante cursussen omtrent het jonge kind. Per keer kijken we of, en zo ja wie, deelneemt aan een congres of themadag. De pedagogisch medewerker die deel neemt brengt vervolgens verslag uit aan de rest van het team tijdens het leidersoverleg.

In mei 2021 hebben wij allemaal de training meldcode gevolgd.

In april 2022 is iedereen getraind in de EHBO en BHV.

Ook hebben we een avond over de homeopathie gevolgd in april en juni 2022 en gestart met een cursus antroposofie in september 2022.

Een aantal medewerkers heeft in juni de opleiding tot baby-specialist behaald.

Marlijn Popelier is de pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach. Zij wordt ondersteund door pedagogisch Coach Katja van der Weide.

We hebben een coaching programma opgesteld waarin iedere pedagogisch medewerker individuele coaching krijgt. Daarnaast wordt het komende jaar aandacht besteedt aan de pedagogische basisdoelen: de emotionele basisveiligheid en het ontwikkelen van de persoonlijke competenties. We bekijken en bespreken ons handelen o.a. naar aanleiding van observaties op de groep. o komen we tot verdieping, bevordering van onze vaardigheden en kunnen we onze doelstellingen in het werken met de kinderen bijstellen.

Om ons handelen inzichtelijk te maken geven we zowel voor de babygroep als de peuters de pedagogische kwaliteitsboom (KIKI-coaching en training) een plek in de groep. Hierop zijn onze activiteiten per pedagogische doelstelling en leersituatie vermeld.

Kennismaken en wennen

Kinderen kunnen vanaf drie maanden bij Kyra komen. Voor die tijd is er goed contact geweest met de ouders. Wij bespreken de complete verzorging van het kind met de ouders. Wij vinden het belangrijk dat de ouders met een goed gevoel de baby, of het kindje bij ons achter kunnen laten. Dat komt het veilig hechten tussen ouders en kind- en pedagogisch medewerkers en kind ten goede. In de praktijk betekent dit dat we zo veel mogelijk het ritme van thuis overnemen.

Voordathetkind de eerste dag komt, is er al kennis gemaakt met de groep en de pedagogisch medewerkers. Een wenperiode is heel individueel. In de praktijk betekent dit dat we deze periode met de ouders afspreken. We vinden het belangrijk dat ouders de eerste keren direct

bereikbaar zijn. Het kind doet immers veel nieuwe indrukken op en moet de tijd krijgen vertrouwd te raken met de nieuwe situatie. Indien het nodig is kan de pedagogisch medewerker contact zoeken met de ouder. De ouder mag altijd bellen om te informeren hoe het gaat.

Haal- en brengtijden

De kinderen kunnen tussen 7.30 uur en 9.00 uur worden gebracht en kunnen tussen 17.00 uur en 18.30 uur weer worden opgehaald. Indien iemand anders het kind komt ophalen dienen de ouders ons hierover van tevoren op de hoogte te stellen.

Uiteraard is het in overleg mogelijk de kinderen in bepaalde situaties later te brengen of eerder te halen. Er is zowel bij het brengen als bij het halen altijd gelegenheid met ons te praten over de dagelijkse gebeurtenissen.

Ritme

Het zich ritmisch voltrekken van de dag is een voorwaarde voor een gezonde ontwikkeling van het kind. Momenten van rust en activiteit wisselen elkaar af. Duidelijke markeringen van de activiteiten op een dag, terugkerende zangspelletjes en spreuken én vaste eet- en slaaptijden dienen de behoefte aan ritme van het kind. Het kind krijgt hierdoor rust en vertrouwen, wat een gezonde ontwikkeling ten goede komt.

Naast het dagritme kent Kyra ook een jaarritme. De seizoenen en de jaarfeesten die we vieren bepalen het jaarritme. In de kamer staan op verschillende plekken kleine tafereeltjes die een afspiegeling zijn van de natuur buiten. Onze activiteiten (buiten worden vele 'schatten' gevonden) en liedjes sluiten daarop aan. Ook de verhaaltjes en spelletjes uit het VVE programma zijn hierop afgestemd.

Bij kinderopvang Kyra kennen we het volgende dagritme:

7.30 – 9.00 uur	We verwelkomen de kinderen en hun ouders, zwaaien samen met de kinderen de ouders uit. Als iedereen er is, of als het te druk wordt voor de kleintjes, gaan we met de kleintjes naar de baby ruimte.
9.00 uur	We maken een kringetje met de kindjes. De kinderen vanaf ca 1,5 jaar luisteren en kijken naar het interactieve vve-verhaaltje. Ook de baby's die wakker zijn en kleine dreumesen doen mee met de kring. Voor hen doen we eenvoudige liedjes en klaspelletjes. We maken samen (popje) Kyra wakker en openen zo de dag.
9.30 uur	De kinderen wassen hun handen. We gaan aan tafel en maken fruit schoon. We eten en drinken met elkaar en houden hierna een toilet/verschoon ronde voor we naar buiten gaan. Als het weer het toelaat, gaan we eerder naar buiten en eten we het fruit in de Kyra tuin.
10.00 uur	We gaan met zijn allen wandelen in de directe omgeving; bos- of dierenweide of we spelen in de tuin. Wanneer er baby's slapen, blijft één van de pedagogisch medewerkers achter. De baby's mogen ook slapen in het schapenvachtje in de wagen tijdens de wandeling of in de tuin op een rustig plekje.

11.30 uur	Als we thuis komen gaan de grote kinderen plassen en we wassen de handen. Vervolgens dekken we samen de tafel en gaan eten.
12.15 uur	We ruimen de tafel af, wassen handen en snoetjes, doen een verschoonronde en dan gaan de kinderen naar bed. De gordijnen gaan dicht en we zingen een slaapliedje. We blijven indien nodig in de slaapkamer zitten tot de kinderen slapen. Niet alle kinderen slapen; de 'grote' kinderen houden wel een uurtje rust op een bedbankje waar ze mogen liggen, lezen of een spelletje doen. Ook de baby's die net geslapen hebben mogen nu lekker in de baby ruimte spelen.
14.00 - 15.00 uur	Niet alle kinderen slapen even lang. Kinderen die genoeg hebben aan een uurtje slaap of rust halen we eerder uit bed. Zij mogen even rustig tekenen, spelen of we lezen samen een boekje. De andere kinderen halen we uit bed als ze wakker worden of in ieder geval om 15.00 uur. Ze krijgen de tijd om te proberen zichzelf aan te kleden. Wij verschonon de luiers. (Met uitzondering van de babies, zij hebben een eigen ritme en meerdere slaapjes per dag)
15.30 uur	Wij gaan aan tafel en drinken wat met elkaar (thee of sap) en eten daarbij yoghurt en een rijstwafeltje. Bij mooi weer gaan we vaak nog even buiten spelen. Bij slecht weer spelen de kinderen binnen. Afhankelijk van de samenstelling van de groep is dit de tijd om te knutselen, te plakken of te schilderen.
17.00 uur	We ruimen met elkaar op, eten een stukje appel en sluiten de dag af door (popje) Kyra naar bed te brengen. Vanaf nu worden de kinderen opgehaald. De ouders nemen vaak de tijd om er even bij te komen zitten, zodat we even contact hebben.

De communicatie tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers

Het contact met de ouders vinden we erg belangrijk. In de praktijk betekent dit dat er bij het brengen en halen van de kinderen gelegenheid is voor het uitwisselen van informatie tussen ouders en pedagogisch medewerker. Het is van belang elkaar op de hoogte te stellen van de dagelijkse dingen, maar ook over de aanpak van het kind.

Daarnaast hebben alle kinderen een heen-en-weer schriftje waarin we een kort verslag doen van de dag en eventuele bijzonderheden melden. Ook de ouders kunnen hierin bijzonderheden en leuke gebeurtenissen schrijven.

Zowel de ouders als de pedagogisch medewerkers kunnen het initiatief nemen om wat uitvoeriger over het kind te praten.

Twee keer per jaar is er bij Kyra een ouderavond waarop we belangrijke informatie uitwisselen en met elkaar in gesprek komen. Ook brengen we elke maand nieuwsbrief uit die aan alle ouders per email wordt verstuurd. Daarnaast hebben wij een digitaal communicatieplatform 'speakapp'. Hierop delen wij foto's en filmpjes van de dag. En ontvangen ouders de VVE-verhaaltjes en de liedjes en spelletjes die we bij Kyra zingen en doen. De ouders kunnen op deze manier meeleven met de kyra-belevenissen van hun kind. Daarnaast verwijzen we naar onze website waarop alle informatie, evenals actueel nieuws te vinden zijn. Per kwartaal sturen wij de ouders een selectie van de gemaakte foto's via mijn album.

Afscheid nemen van elkaar

Het is heel belangrijk dat kinderen bewust afscheid nemen van hun ouders, vooral omdat ze daarmee meteen leren dat de ouder ook weer terugkomt. Daardoor krijgen de kinderen vertrouwen in hun ouders en de pedagogisch medewerkers. Dat betekent in de praktijk dat we vanaf de kleinste baby het afscheid stimuleren en begeleiden. Dat doen we door bijvoorbeeld samen te zwaaien naar de ouders en dan te benoemen wat de ouder gaat doen en dat hij/zij ook weer terugkomt. Het blijkt dat sommige ouders het erg moeilijk vinden om te gaan als hun kind begint te huilen. Toch is dan het beste voor het kind om duidelijk afscheid te nemen. Dat wil zeggen een knuffel en een kus en daarna weggaan. We troosten en praten met het kind. De ouders kunnen altijd bellen hoe het nu gaat met hun kind. Af en toe sturen wij ouders een berichtje met een foto van hun kind, om te laten zien dat het kind lekker aan het spelen is.

Ook als de kinderen naar huis gaat is het belangrijk dat er duidelijk afscheid wordt genomen.

Rituelen en vieringen

Rituelen en vieringen nemen een heel belangrijke plaats in bij Kyra. Dat betekent in de praktijk dat we alle weerkerende momenten van de dag markeren met rituelen in de vorm van spreuken, liedjes en gebruiken. Kinderen herkennen deze momenten, zodat ze weten wat er komen gaat. Dat geeft een gevoel van veiligheid en vertrouwen. (als voorbeeld; wanneer we gaan opruimen zingen we een opruimliedje, de kinderen herkennen dat en helpen met opruimen).

De verjaardagen van de kinderen en alle medewerkers worden bij Kyra altijd met de hele stamgroep gevierd. We vertellen het verjaardag verhaaltje, we zingen voor de jarige en er wordt getrakteerd. Ook hier is het ritueel belangrijk, de kinderen herkennen het en doen graag mee.

Onder het hoofdstukje ritme worden de jaarfeesten al genoemd. Bij Kyra zijn het vaste markeringen door het jaar heen, we vieren met elkaar Palmpasen, het paasfeest, Pinksteren, St. Jan en het Michaël feest; Sinterklaas en kerst. Natuurlijk stemmen we de viering af op de belevingswereld van kleine kinderen. We zingen liedjes en doen spelletjes die passen bij het betreffende feest en de tijd van het jaar; we knutselen rond het thema en gaan de natuur in om het ritme van het jaar te ervaren.

Het eten

Kinderen hebben van nature aanleg om natuurlijke producten te verteren.

Bij Kyra gebruiken we biologische of biologisch -dynamische voeding. Deze bevatten geen chemische toevoegingen en bij de teelt worden geen giftige bestrijdingsmiddelen gebruikt. Waar mogelijk houden we rekening met specifieke wensen en uiteraard houden we rekening met allergieën voor voedingsmiddelen. Ook over het eten onderhouden we een goed overleg met de ouders.

Voor de baby's wordt flesvoeding in poedervorm, of (ingevroren) gekolfde borstvoeding van thuis meegebracht. Wij bereiden/verwarmen de flessen bij Kyra. Melk die niet volledig opgedronken wordt, gooien wij weg. De fles wordt altijd met het kindje op schoot gegeven. Bij Kyra is er bovendien altijd ruimte voor de moeder om haar kind zelf te komen voeden.

We eten gezamenlijk en gebruiken bij Kyra tussen de middag een dikke maaltijdsoep, met rauwkost en brood met kaas. Op deze manier krijgen de kinderen een gezonde warme maaltijd en ontzorgen we de ouders. Daarna drinken de kinderen kruidenthee/water of

indien gewenst biologische melk. 's Middags na het slapen krijgen de kinderen dik-sap, een schaalje yoghurt en een rijstwafeltje. Deze producten worden goed verteerd. We stimuleren de kinderen op te eten wat ze gekozen hebben. Eten is iets vanzelfsprekend s. In de praktijk betekent dit dat we het kind nooit zullen dwingen. Bij Kyra wordt alleen gesnoept bij speciale gelegenheden en zo min mogelijk suiker gebruikt. Op verjaardagen mag er getrakteerd worden, dit overleggen we altijd met de ouders.

Zindelijkheid

We beginnen met zindelijkheid als het kind aangeeft hier aan toe te zijn of wanneer de ouders er thuis mee zijn begonnen. Vaak is het zo dat een kind ook op het potje wil als hij ziet dat een ander kind dat ook doet, ook al is hij er thuis nog niet aan toe. Dat mag natuurlijk altijd. Een kind moet zelf willen en zal nooit gedwongen op wc of potje gezet worden. Als een kind helemaal niet zindelijk wil worden, ook niet als het 3 jaar is, zullen we in overleg met de ouders bespreken hoe we het kind gezamenlijk kunnen stimuleren zindelijk te worden.

Het gebruik van spenen, knuffels en flesjes

Het blijkt dat veel kinderen behoefte hebben aan een speen of een vertrouwde knuffel. Dit kan troost bieden wanneer een kind een moeilijk moment heeft of bij het slapen gaan. Ouders kunnen de speen en knuffel meegeven voor in bed of moeilijke momenten. Wanneer het kind weer gaat spelen leggen we de speen in het bedje. Voor een goede ontwikkeling van de mondmotoriek laten we de kinderen, zodra ze het kunnen, drinken uit een beker.

Hygiëne

In Kyra werkt iedereen dagelijks samen om de leefruimte schoon en gezellig te houden. De kinderen en pedagogisch medewerkers dragen binnen pantoffels. Na het buiten spelen, na een toiletronde en voor het aan tafel gaan wast iedereen de handen. Na het fruit eten in de ochtend en voor het slapen gaan krijgen de kinderen een schone luier of gaan ze naar het toilet. Ook na het slapen worden de kinderen verschoond. Na elke poepluier wordt er een schone hydrofiel luier op het aankleedkussen gelegd. Deze luiers worden dagelijks verzameld en gewassen. Na het verschoonen van elk kind worden de handen gewassen. De regels rondom het handenwassen, toiletbezoek en de hygiëne rond de verschoonplekken is vastgelegd in een protocol, alle beroepskrachten nemen de hierin vastgelegde afspraken ter harte.

Corrigeren en belonen

De kinderen behandelen we met respect en zij zullen zich in de dagelijkse regels van de groep voegen.

Kleine kinderen leren voornamelijk door nabootsing en kunnen zich nog niet afsluiten voor de indrukken uit de hen omringende wereld. Kinderen treden de wereld met belangstelling tegemoet.

Wij zijn ons bewust van onze voorbeeldfunctie. We werken vanuit eerbied en respect voor het kind. Daarbij vermijden we zoveel mogelijk ge- en verboden. Toch is het belangrijk regels en grenzen te stellen. Dit betekent houvast bieden door ervoor te zorgen dat de situatie duidelijk is en blijft voor de kinderen. Kinderen de ruimte geven om zelf dingen te ondernemen betekent niet dat alles mag. We gebruiken de spullen in de ruimte waarvoor ze zijn; zoals aan tafel gaan we zitten, we gaan er niet op staan ; we gooien niet met de spullen, dat mag met de zachte bal.

Soms willen kinderen dingen uitproberen die gevaarlijk zijn voor zichzelf of anderen of die de rust in de groep verstoren. In de praktijk zullen we aangeven wat wel en niet mag, we bieden een vast dagritme en een overzichtelijk ingedeelde ruimte. Zo weten kinderen waar ze aan toe zijn en kunnen ze op een veilige manier op verkenning gaan.

Ongewenst gedrag zullen we zoveel mogelijk proberen om te buigen en voordoen hoe het wel moet. Onder ongewenst gedrag verstaan we bijvoorbeeld: afpakken, een ander kind pijn doen, schreeuwen. Bijvoorbeeld: een kind wat een ander kind pijn gedaan heeft leren we om het weer goed te maken en "sorry" te zeggen. Corrigeren is soms nodig maar kinderen leren het meest door het zien van gewenst gedrag en het ervaren van een positieve benadering. Het is van groot belang dat de pedagogisch medewerkers het goede voorbeeld geven. Positief gedrag belonen we door een complimentje of een aai over de bol. We benaderen verschillende kinderen op een verschillende manier. Het verlegen kind treed je voorzichtiger tegemoet dan het extraverte kind. We helpen de kinderen problemen op te lossen als ze dat zelf niet kunnen. Als het nodig is gaan we bij de kinderen op de grond zitten om het spel in goede banen te leiden.

De groep

De kinderen krijgen vanuit de gezamenlijke sfeer ook begrippen aangeleerd op het gebied van regels en gewoontevorming zoals: tafelmanieren (bijvoorbeeld blijven zitten tot iedereen klaar is), hygiëne (handen wassen) en omgangsregels (rekening leren houden met andere, jongere kinderen in de groep). Kinderen vinden de dagelijkse activiteiten heel plezierig en ze geven een band tussen de kinderen onderling en de kinderen als groep met de leiding. Het leren functioneren in een groep is belangrijk voor een evenwichtige ontwikkeling.

Het is belangrijk dat kinderen van jongs af aan leren hoe met een ruzie om te gaan en deze op te lossen.

Dat betekent in de praktijk dat we in eerste instantie een afwachtende houding hebben en kijken of de kinderen het zelf kunnen oplossen. Als dit niet lukt, vragen we wat er gebeurd is en proberen we een oplossing te vinden. Belangrijk is dat ieder kind gehoord wordt.

De ontwikkeling van het kind

De ontwikkeling van de motoriek

Ook hier geldt dat elk kind een eigen, unieke ontwikkeling doormaakt. Allerhande speelgoed, spelletjes en het maken van werkjes, het wandelen, buiten spelen op bv de boomstammetjes, dragen er aan bij dat elk kind zich kan ontwikkelen, zowel wat betreft de grove als de fijne motoriek. Wij stimuleren de ontwikkeling van een kind door het een iets moeilijker uitdaging te geven dan dat het heeft laten zien. Is het er nog niet aan toe dan proberen we het later nog een keer.

Voor baby's is er een veilige plek in de grond box, waar zij kunnen trappelen, omrollen, gaan, tijgeren, kruipen, zitten en staan.

De sociaal-emotionele ontwikkeling

Door het verblijf van een kind in een groep kan ieder kind zich uitstekend oefenen in sociale vaardigheden, met op de achtergrond een pedagogisch medewerker die de grenzen aangeeft.

Het kind gaat om met leeftijdgenoten en met jongere en oudere kinderen wat een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling bevordert. Ieder kind heeft zijn eigen eigenschappen

en daar leren we mee omgaan.

De ontwikkeling van de fantasie

De kinderen wordt spel materiaal aangeboden met vele mogelijkheden, waardoor de fantasie geprikkeld wordt. Het spel materiaal bestaat uit natuurlijke materialen en we gebruiken geen batterijen-speelgoed. Ook het plezier hebben in het maken van kleine werkstukjes is belangrijk. Tijdens het spelen is de pedagogisch medewerker zo veel mogelijk op de achtergrond aanwezig. Zij volgt het spel en geeft een kleine aanwijzing of helpt even als het nodig is. Ook door het vertellen van kleine verhaaltjes, spelletjes en het ritueel van popje Kyra/Kootje uit bed halen stimuleert de fantasie.

Taalontwikkeling

Door de omgang van de kinderen met elkaar en met de pedagogisch medewerkers wordt de taalontwikkeling optimaal gestimuleerd. Het zingen van liedjes, gebarenspeletjes en het lezen van boekjes dragen daartoe bij. Ook voor de kleinste kinderen en baby's is het van belang dat ze met taal omringd worden; we benoemen altijd wat we gaan doen en zullen in eenvoudige doch volwaardige bewoordingen met de kinderen praten.

Met het VVE programma wordt de taalontwikkeling gestimuleerd door gericht nieuwe woorden aan te bieden en te herhalen, en de kinderen de kans te geven ze in het vrije spel te reproduceren vanuit de eigen beleving.

Als een kind nog niet duidelijk spreekt zullen we steeds proberen het kind te verstaan. Ook hier heeft ieder kind zijn eigen, unieke ontwikkeling.

Het belang van buiten spelen.

Buitenspelen is van groot belang voor de ontwikkeling van een kind. Het is goed voor de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling. Kinderen van 0 tot 4 jaar zijn hard aan het werk om hun lichaam eigen te maken en te vormen, zij zijn in de groei. Hersenen, organen en gebit zijn volop in ontwikkeling.

Leven en bewegen in de buitenlucht is gezond. Als de motoriek zich goed ontwikkelt komt dat ten goede aan de cognitieve ontwikkeling. Bij Kyra stimuleren en ondersteunen we dit proces door de kinderen voldoende bewegingsruimte te geven. Het vrije spel, (zowel binnen als) buiten, is hierin van groot belang. Te mogen spelen zonder vooropgezet plan en bemoeienis van ons als volwassenen geeft zelfvertrouwen. Het kind krijgt nieuwe vaardigheden onder de knie; ik kan dit! Het oefent zijn sociale vaardigheden door de interacties met de andere kinderen. Het buiten spelen zonder kant en klaar spel materiaal met wat de natuur te bieden heeft zoals zand en water, gras, kuilen, boomstammetjes en een schommel, stimuleert de fantasie en creativiteit van het kind. Het leert begrippen doorgronden door ervaring; een slak krijgt betekenis en blijft niet een abstract begrip. Het leert onthouden en problemen oplossen. Als het kind heeft kunnen rennen, springen, klauteren, zomaar in het gras heeft gelegen en het zand door zijn vingers heeft laten glijden kan het zich vervolgens beter concentreren en genieten van een verhaal en een knutsel.

Kyra heeft een prachtige plek gevonden op de Stadsboerderij van de Vliervelden. Op deze plek is het mogelijk optimaal te genieten van het buiten spelen in aangrenzende tuin met zandbak, boomstammetjes, gras. De tuin is nieuw en in ontwikkeling. We streven er naar om veel tijd buiten door te brengen, minimaal 1 uur in de ochtend en 1 uur in de middag.

Voor de gezondheid vinden we het belangrijk dat we leven in harmonie met onze omgeving, in de natuur. Als we naar buiten gaan, ook als het regent, voelen we wat er zich afspeelt in de natuur. Samen met de kinderen verwonderen we ons over alles wat groeit en bloeit. Zo stimuleren we de verbondenheid met de natuur. Alles wat uit de "levende wereld" komt, daar kan het kind zich goed mee verbinden, omdat het daar zelf ook vandaan komt.

Voor de wet kinderopvang is het verplicht om een buitenruimte te hebben, die direct grenst aan het kinderdagverblijf. Omdat Kyra op de 1^e verdieping zit zullen we altijd eerst de trap moeten nemen en kunnen wij nooit zomaar naar buiten stappen. Als we de trap afgaan is er aan de linker-voorkant een prachtig, fijn Kyra-tuintje. De kinderen lopen met de leidsters samen de trap af. De jongste kinderen worden in de wandelwagen gezet. Deze staat om het hoekje van de trap, onder de overkapping klaar. De grote kinderen wachten met de leidster en houden de wagen vast of het dikke touw. Gezamenlijk met de leidsters en de kinderen lopen wij naar het tuintje (enkele meters). Het tuintje hebben wij omheind met een heg en een hek. Dit jaar gaan wij daar nog mooie beplanting planten.

Oudercommissie

Kleinschalige kinderopvang Kyra locatie Kemphaan heeft een actieve oudercommissie die twee keer per jaar bij elkaar komt. Op de Locatie vliervelden hebben we ook een actieve oudercommissie.

Wij vinden de input van de oudercommissie van groot belang.

Klachtenregeling

De Wet kinderopvang schrijft voor dat elke kinderopvangorganisatie per 1 januari 2016 aangesloten moet zijn bij de landelijke geschillencommissie kinderopvang. Wij zijn aangesloten bij de klachtencommissie. Wij informeren ouder hierover bij aanvang van de kinderopvang tijdens het intakegesprek, via de website en nemen dit jaarlijks mee in onze Wij hebben een interne en externe klachten regeling bij Kyra. Deze staat vermeld op onze website. Voor informatie kunnen ouders zich richten op: www.degeschillencommissie.nl

Risico-inventarisatie veiligheid en hygiëne

Veiligheid en hygiëne op onze kinderopvang staan natuurlijk voorop. Op basis van de Wet Kinderopvang is ieder kinderdagverblijf verplicht een Beleidsplan veiligheid en gezondheid te hebben. Dit beleidsplan en de bijbehorende bijlagen (afspraken en risico inventarisaties) liggen ter inzage bij Kyra.

Bij de Gezondheidsinventarisatie wordt onder andere ingegaan op de kans dat een ziekte wordt overgedragen door bepaalde handelingen van kinderen en medewerkers. De gevolgen die besmetting met zich mee kan brengen zijn altijd vervelend en de maatregelen die genomen kunnen worden ter voorkoming van besmetting zijn daarom belangrijk. Wij kunnen echter niet uitsluiten dat een kind bijvoorbeeld geen enkele bacterie of virus via ons dagverblijf oploopt, maar wij kunnen wel veel onnodige overdrachten voorkomen. Door een zeer specifiek beleid te hanteren met betrekking tot hygiëne kan worden voorkomen dat veel ziektekiemen de kans krijgen voort te bestaan. Naast de controle op overdracht van ziektekiemen houdt hygiëne veel meer in.

In de risico-inventarisatie gezondheid besteden wij dan ook aandacht aan de omgevingsfactoren van de ruimtes. Temperatuur, kwaliteit van de lucht, lawaai, allergieën

en medisch handelen worden zeer nauwkeurig omschreven en getoetst.

Bij de inventarisatie Veiligheid wordt ingegaan op de kans dat een bepaald ongeval zich voor zou kunnen doen, de gevolgen die het ongeval met zich mee zou kunnen brengen en de maatregelen die genomen moeten worden ter voorkoming van het ongeval. Veiligheid is voor ons een constant aandachtspunt waarbij iedere dag weer stil gestaan wordt en moet worden nagegaan of de veiligheid van de kinderen voldoende gewaarborgd is. Hierbij is er soms een spanningsveld tussen veiligheid en pedagogische aspecten. Dit spanningsveld moet uitmonden in een goede mix tussen het bieden van veiligheid en het bieden van voldoende uitdaging en voldoende leermomenten. Niet alle veiligheidsrisico's moeten en kunnen worden afgedekt, wel moeten de risico's tot een aanvaardbaar minimum worden beperkt en de kans op ongelukken voorkomen worden.

De rol van de GGD

Het toezicht en de handhaving gebeurt door de GGD. De GGD is door de gemeente ingeschakeld als toezichthouder en voert jaarlijks een onderzoek uit om toe te zien op de naleving van de Wet Kinderopvang. De GGD-inspecteur kan de gezonde opvang beoordelen op basis van de door ons uitgevoerde risico -inventarisaties, actieplannen, het gezondheidsverslag en een steekproefsgewijze controle. Na het onderzoek wordt door de GGD een inspectierapport opgemaakt van de bevindingen. Dit rapport kunt u vinden op onze website.

Nawoord

Dit pedagogisch beleidsplan schept het kader van ons pedagogisch handelen. Het is niet een statisch iets, maar zal bijgesteld kunnen worden en het beleid zal moeten meegaan met de tijd. De houding en vaardigheden van elke individuele pedagogisch medewerker geven de pedagogische uitgangspunten een persoonlijk karakter zonder dat de doelstelling wordt veranderd.